

Initiatief springt in bres voor jonge moeders

Ruimte om te kolven

Van 2007 tot 2010 had gemiddeld 81 procent van de moeders met kinderen van jonger dan één jaar oud betaald werk. Echter, moederschap en werk blijkt een lastige combinatie. Vaak ontbreekt op het werk een kolfplek. 'Ruimte om te kolven' wil hierin verandering brengen. De missie is er voor te zorgen dat moeders niet meer hoeven te kolven in een bezemkast, magazijn, toilet of andere ongeschikte kolfruimte.

Drie ontwerpsters met jonge kinderen sloegen de handen ineen en begonnen een initiatief voor meer goede kolfruimtes. 'Laatst zag ik een cartoon die boekdelen spreekt. Een jonge moeder komt terug van zwangerschapsverlof in de veronderstelling dat haar baas een kolfruimte heeft ingericht. Dan blijkt dat de boodschap niet is overgekomen. Er is geen kolf, maar golf ruimte gemaakt. In Nederland zijn we niet vertrouwd met het kolven.' Aan het woord is interieurarchitect Daphne van der Knijff-Looman van VDKL, een van de initiatiefnemers. Zij vermoedt dat onwetendheid de oorzaak is van het ontbreken van een aparte kolfruimte. Veel facilitair managers en gebouwbeheerders beseffen niet dat hier behoefte aan is. Anderzijds omdat jonge moeders het probleem niet aankaarten. Zij voelen zich toch al schuldig als ze terug zijn van verlof en willen hun collega's niet belasten met hun probleem.

'Directe aanleiding voor 'Ruimte om te kolven' is mijn ervaring als interieurarchitect en als jonge moeder. Zo zocht ik na de geboorte van mijn jongste zoon op een beurs in de RAI een plek om te kolven. De eerste keer kwam ik terecht in een personeelskeukentje waar ik met de stoel tegen de deur

Een werknemer mag de eerste negen maanden na de bevalling de arbeid onderbreken om in de nodige ruste en afzondering haar kind te zogen dan wel te kolven. Zij moet wel de werkgever hiervan voor haar verlof op de hoogte stellen. Die moet hiervoor een geschikte, af te sluiten, besloten ruimte ter beschikking stellen. Hiervoor mag de moeder maximaal een kwart van haar werktijd gebruiken. Tijd die wordt doorbetaald.

aan moest zitten zodat niemand kon binnenkomen. Dat was niet bepaald comfortabel. Nadat ik dit bij de frontoffice had aangekaart, bleek dat er wel degelijk een plek

voor het kolven was aangewezen, namelijk de ehbo-ruimte. Maar daarvan was bijna niemand van de balie op de hoogte.'

Vergaderen in kolfruimte

Met meer voorlichting en advies aan facilitair managers willen de vrouwen de situatie voor kolvende vrouwen verbeteren. 'Juist facilitair managers kunnen hierin een voortrekkersrol spelen. Een aparte ruimte

inrichten hoeft niet ingrijpend te zijn. Zo kan een kleine spreek- of vergaderkamer, met weinig middelen worden aangepast zodat een moeder er in privacy kan kolven', stelt Van der Knijff-Looman. Ze merkt nadrukkelijk op dat het niet gaat om promotie van borstvoeding. 'Onlangs heeft de commissie gelijke behandeling onderzoek gedaan naar de positie van zwangere vrouwen en moeders van jonge kinderen. Hieruit bleek dat 32 procent nog geen toegang heeft tot kolfruimte op het werk. Er is dus nog heel veel werk aan de winkel. Daarom ben ik een lobby begonnen.' Van de werkende vrouwen die borstvoeding geven geeft 40 procent aan geen tijd te krijgen om borstvoeding te geven of te kolven onder werktijd. Verder blijkt dat het afhankelijk is van het beroep of het de werkgever lukt om voldoende voorzieningen te treffen. Zo is werken in de zorg en borstvoeding lastig te combineren. Met name voor medewerkers in de thuiszorg die veel op pad zijn, is het moeilijk om tussendoor te kolven. Bovendien moet er dan twee keer drie kwartier vervanging worden gevonden wat er op neer komt dat collega's tijdelijk extra worden belast. Het gevolg is dat jonge moeders vroeger stoppen met borstvoeding dan ze van plan waren.

Gemiste kans

De interieurarchitect heeft inmiddels bij verschillende organisaties kolfruimtes ingericht, zoals in het bedrijfsverzamelgebouw BINK36 in Den Haag. Er is nu een voorziening voor alle 250 bedrijven die er gevestigd zijn én voor alle bezoekers. 'Ik

Voor jonge moeders is op vaste tijden kolven belangrijk. Allereerst raken de borsten vol op de reguliere voedtijd waardoor er druk ontstaat. Uit te volle borsten kan melk lekken, ook heeft de moeder meer kans op borstontsteking. Daarnaast neemt de melkproductie af als een aantal dagen op andere momenten wordt gekolfd of gevoed. Een ruimte waar de vrouw zich op haar gemak voelt stimuleert de melkproductie. Meestal is twintig minuten of een half uur voldoende om te kolven en het apparaat te reinigen.

kan me voorstellen dat ook op andere plekken waar flexibel wordt gewerkt of meerdere bedrijven gevestigd zijn, behoefte is aan een goede, gezamenlijke kolfruimte'. In de Arbo-wet staat niet expliciet omschreven waar een goede kolfruimte aan moet voldoen. Enkel dat het een prettige ruimte moet zijn, met een koelkast in de buurt en officieel moet er een bank of bed staan waarop de moeder kan rusten. Een goede kolfruimte heeft echter meer nodig. Zo willen vrouwen graag een spiegel om te controleren of er niet gelekt is. Of er is wel een kolfplek, zoals in het nieuwe bestuurscentrum van de gemeente Pijnacker-Nootdorp, maar dan klopt de inrichting niet. 'Hier was de ruimte helemaal betegeld waardoor de akoestiek vreselijk was. Je hoorde alle geluiden in drievoud terug. Geen prettig geluid voor een vrouw die daar moet kolven. En een gemiste kans. Was ik er eerder bij betrokken geweest, dan hadden we tijdens de bouw al de nodige aanpassingen kunnen doen en daarmee op kosten bespaard.' Pijnacker-Nootdorp heeft al sinds jaar en dag een aparte, weliswaar sober ingerichte kolfruimte. Zo ook in het vorig jaar gerealiseerde bestuurscentrum. Echter toen de vrouwelijke wethouder tij-

dens de bouwwerkzaamheden een rondleiding kreeg, viel het haar onmiddellijk op dat de kolfkamer niet bepaald uitnodigend tot een lang verblijf. 'Je kunt duidelijk zien dat hier alleen mannen bij zijn betrokken, concludeerde ze. En ze had gelijk. In eerste instantie was het niet meer dan een betegelde kamer, met een stoel, een wastafel', vertelt facilitair manager Rinus Gerritsjans. 'Het was voor ons aanleiding om te zoeken naar een alternatief en zo zijn we bij Daphne uitgekomen. Zij heeft de ruimte aangepast met simpele middelen. Zo zijn er stickers op het tegelwerk geplakt, is er bulletinboard opgehangen voor een betere akoestiek, evenals een spiegel en is er een comfortabele bank geplaatst. Er is zelfs rekening gehouden met een plek voor een babyfoto. Dat schijnt goed te zijn voor de melkproductie.' De 'gezellige' kolfruimte wordt weinig gebruikt want er zijn weinig ambtenaren met jonge kinderen. Maar onder de paar kolvende moeders is de kamer een groot succes. Gerritsjans weet van tenminste een collega dat ze heeft besloten om later met borstvoeding te stoppen dan gepland. Wat dat betreft heeft de kolfruimte zijn vruchten al afgeworpen. ■

NICOLE KLUIJTMANS